

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 62 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évf. 122. szám

Péntek, 1926. június 4

Itt az idő,

hogyan számbszedjük a magyarság igényeit, szükségait, orvosolni való sérelmeit. Itt az ideje, mert van elég, amit számba kell szednünk. A Magyar Párt hivatása hogy összeállítsa, rovalba szedje, emlékkönyvbe foglalja a hatalmas gyűjteményt. Benne kell foglalni a valamennyi idáig szenvedett sebnak, ki nem elégített jogos kívánságnak, el nem ismert, de állandó értékű jogoknak. Mindennek, ami csak a romániai magyarság szempontjából sürgős, szükséges, jogszerű. Mindennek benne kell lennie ebben az impozáns nagy magyar könyvben, ami közel egy évtized óta gyötör, izgat, álmot, szomorít, csalódást és csüggeszt bennünket, s aminek meg hallgatására, megérzésére, megorvoslására csak a mostani kormány mutatkozott hajlandónak.

A magyarság kívánságai és követelése kétféle jellegűek. Közvetlenül magyarok és általánosan országosak. Ez utóbbiakhoz tartozik a közrend és jogbiztonság helyreállítása, a gazdasági erők egyesülése, a törvények észszerűsége, az orromállapot és cenzúra eltörlése, a békés, baráti viszony Magyarországgal, Németországgal, Bulgáriával. A magyarság közérzése annál jobb, nyugalma annál teljesebb, állampolgári öntudata annál erősebb, minél jobbak az ország közviszonyai, törvényei, szociális intézményei, gazdasági, műveltségi és erkölcsi adottságai, s minél bensőbb és bizalmasabb Románia viszonya azokhoz az államokhoz, elsősorban Magyarországhoz, melyekhez bennünket melegebb indulat mélyebb rokonérzés fűz.

Ezeknek az általános érdekű kívánságoknak a romániaság körében politikai és társadalmi szószólói vannak, s maga a néppárt és a kormány is vállalja megvalósításuk szükségét. A magyarság képviselői nek tehát csak arra kell szorítkozniuk, hogy belekapcsolódjanak ebbe a közéleti és kormányzati tevékenységbe, s bírálatukkal, buzdításukkal, eszméikkel és javaslatukkal előmozdítsák a nagy átalakulást, az ujjafermítő politikai program megvalósítását.

A magunk közvetlen ügyeit azonban pillanatig sem bízhatjuk másokra, még magunk hitével, odaadásával, erélyével. Ami nekünk fáj, azt senki más nem érzi, ami nekünk jogunk, annak igazságát a magunk hitével, odaadásával, esélyével kell elfogadtatnunk. Vannak megállapodások és kilátások, sőt, ami örövendetes, már előzetes tények is arról, hogy a magyarság sérelmei orvosoltatnak. De ezeket a sérelmeket nem szabad a maguk elvont, ál'ános jellegükben megtartani, mint nyelvi, művelődési, társadalmi, gazdasági sérelmet, hanem részletezni, osztályozni és egyenként méltánylásra és megjavításra alkalmassá kell tenni, hogy mindenkinek a sérelme, s minden sérelmet tényleg és megfelelő módon orvosoltassék.

Vannak nagy elvi kérdések, minő a nyelvhasználat, a zászlóhasználat, a ma-

gyar tisztviselők el- és visszahelyezése az állami hivatalokba, ezekről természetesen törvénynek vagy kormányrendeletnek kell intézkednie, mint ahogy a kisa-játított vagy elvétele szánt ingatlanok további sorsára nézve is. De azt, hogy Brassóban a magyar kaszinó és polgári kör tulajdonát képező épületet, melyet állami célra lefoglaltak, elvitatva még az illető magyar erkölcsi és jogi testületek tulajdonjogát is, vissza kell adni a bir-tokosainak, hogy számtalan magyart a méltányalanul és jogtalanul elvett földje tulajdonába vissza kell juttatni, hogy egy állásból fizetés és nyugdíj nélkül elbocsátott magyar hivatalnoknak a megfelelő illetményt ki kell utatni, hogy sok szegény magyar családot, melyet nélkülözhetetlen szobájától fosztottak meg a rekvirálással, míg más kedvezetteknek, hat-nyolc szobás lakását érintetlenül hagyták, fel kell szabadítani e nyomasztó állapot alól, hogy székely vidékek családok kisgazdái nyáron, a legnehezebb gazdasági munka idején bevonultatják és idegenben mások javára végeztenek velük munkát, senki rajtuk kívül nem fogja jóvátételre alkalmasnak, sürgősnek és szükségesnek nyilvánítani.

Meggyőződésünk, hogy nincs községe Nagyrománia erdélyi és bánági részének, ahol magyarok akárcsak elenyésző kisebbségben élnek is, hogy ne volna egy magyar ember vagy egy magyar intéz-

mény, aki, amely valamely formában, anyagilag vagy erkölcsileg károsodást ne szenvedett volna csupán csak azért, mert magyar, akinek nyelvét nem hallották szívesen, akinek az otthonát alkalmasnak találták a beküldételezésre, a telkét házhelyek céljára, az ökrét, vagy lovát ingyenes munkára, a gyermekét jogtalan iskolajárónak vagy iskolakerülőnek.

Miután a román nép, s a romániaság lelke ezektől a visszaélésektől teljesen távol áll és csak egy elfogult kormányrend szer elnézésével és rossz példája nyomán váltak lehetségessé, ma, ugyancsak a román nép hozzájárulásával és a romániaság lelkével való összhangban mind e sérelmeket egyenként kell és lehet orvosolni.

Teljes áthatottsággal és eréllyel, ügy és fajszeretettel oda kell hatni, hogy ezek az egyéni sérelmek, melyek az egész magyarság sérelmei, ép úgy eltűnjenek a kormányzat igazságtevő hajlamából és határozatából, mint az elvi sérelmek. Ahogy Románia ügyeinek általános főlelmelése hasznossá válik a magyarságra, a magyarság egyéni sérelmeinek orvoslása hasznossá válik az egész országra.

Azt az óriási nagy könyvet, a magyar sérelmek emlékkönyvét, ha mindjárt papír és toll nélkül is, minél előbb és minél teljesebb tartalommal, meg kell csinálni.

Moscicki Ignác lett Lengyelország új köztársasági elnöke

VARSO. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A lengyel nemzetgyűlés tegnap megválasztotta a köztársaság elnökét Moscicki Ignác tanár személyében. Eredmény csak a második szavazás után következett be, amely a következő eredményt hozta: Moscicki kapott 281 szavazatot, Brinski kétszázát, Marek egyet, míg hatvanhárom szavazólap üres volt.

A választás befejezése után Rataj, a sejm elnöke kihirdette, hogy a nemzetgyűlést este hat órára egybehívja, hogy kivége az új elnökből az esküt. A választást a nemzetgyűlés a legnagyobb rendben és nyugalommal fogadta. Az összes leadott szavazatok száma 555, az abszolút többség tehát 242, úgy hogy Moscicki harminckilenc szavazattöbbséggel választották meg. Az üres lapokat főképp a szláv kisebbségek adták le.

Moscicki a választást elfogadta, s eskütétele után Bartel miniszterelnök beadja a kabinet lemondását, de kétségtelen, hogy a kabinet újjaalakításával újból Bartelt bízzák meg.

Elhalasztották az eskütételt

Rataj, a sejm elnöke az új köztársasági elnök felelőskedésére a nemzetgyűlést péntek déle hivia egybe. Az eredetileg

kedd estére összehívott ülést az új elnök kérésére halasztották el péntekre, mint hogy az elnökség átvétele előtt a chorzovi állami nitrogéngyárnál betöltött igazgatói állásánál hátralevő ügyeit kell rendeznie, s csak csütörtökre tér vissza.

Az új elnök 1867-ben született Oroszlengyelországban. Az apja földbirtokos volt, ő maga Rigán műegyetemet végzett. Londonban és Svájcban egyetemi tanár volt.

Pasics 1918-ban le akarta mészároltatni a magyarokat és németeket

BELGRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Radics, a horvát parasztpárt vezére be sédeiben újra élesen támadja Pasics volt miniszterelnököt. Azt mondta többek közt Pasicsról, hogy ő a szerbiai németeket és magyarokat már 1918-ban leakarta mészároltatni, vagy az országból kiűzetni és későbbi nyilatkozatában sajnálatát fejezte ki, hogy ez nem történt meg.

A lej Zürichben nyitáskor 2.25

Hitszegő és áruló az, aki nem a jelű listára szavaz!

Százezrekre menő tömeg kísérte Vázsonyit utolsó útjára

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kedden délután 3 órakor temették el Vázsonyi Vilmost, a központi városháza udvaráról. A koporsót egy órákor szállították a demokrata körből a városházára. A demokratapárt tagjai vitték a vállukon és az udvaron felállított hatalmas katalinokra helyezték. Utána 86 koszorút hoztak, úgy, hogy az emeletmagasságú ravatal nem látszott ki a koszorúk tömegéből. A rendet a rendőrség diszruhába öltözött emberei tartották fenn, s csak belépőjeggyel engedték be a közönséget. A temetési menet utain is mindenütt hatalmas tömeg szorongott.

Elsőnek Hevesi Simon főrabbi paratálta el a halottat. Azután Ripka Ferenc főpolgármester mondott hivatalos beszédet Budapest nevében. Azt mondta, hogy Vázsonyi neve bele van írva Budapest székesfőváros történetébe. A főváros évezredekre épült, míg az emberek élete csak néhány

esztendő, s a várost mégsem az évezredek követik, hanem a rövidéletű emberek tehetik nagyvá, virágzóvá. Vázsonyi Budapest egyik építője volt. Bárczy István volt főpolgármester a székesfőváros törvényhatósági közgyűlése. Pakots József a nemzetgyűlés demokratapártja. Baracs Marcel a központi demokratapárt. Papp József az ügyvédi kamara, Bródy Ernő a Terézváros, Peyer, Nagy Vince, Hegymegi és Fábán pártjaik nevében bucsúztatták el Vázsonyit.

A gyászbeszéd után a menet a Károly-körúton elindulva a Dohány-utcai templomhoz ment, ahol Fischer Gyula főrabbi megáldotta a koporsót. Lederer Sándor, az izraelita hitközség elnöke pedig rövid gyászbeszédet mondott. Innen a menetet a kerepesi úti zsidótemetőbe vonult. A magyar közélet kiváló alakját százezrekre menő tömeg kísérte a legnagyobb rendben utolsó útjára.

Briand óriási sikere a kamarában

A kamara nagy szótöbbséggel bizalmat szavazott a kormánynak, amely tegnap délután még bukás előtt állott

PÁRIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Briand kormány tegnap újabb hatalmas győzelmet aratott a kamarában, aminek főként az adja meg a jelentőségét, hogy a tegnapi nap délelőttjén a kormány szinte elkerülhetetlennek látszó bukás előtt állott. A terv az volt, hogy a tegnap délutáni ülésen a radikális oldalról elhangzó interpellációk kapcsán a többség is élesen fogja bíráltni Briand politikáját. Briand viszont úgy tervezte, hogy ezt a vitát felhasználja arra, hogy magának állandó többséget biztosítson, amely lehetővé teszi a kormánynak a szanálás végrehajtását. Ez a politika már szakított a karter politikájával, ami igen nagy elégedetlenséget váltott ki a baloldalon, mert a jobboldali ellenzék elveinek megvalósítását látnak benne. A közvélemény is már szerette volna, ha vége lenne annak a kormányzati paradoxonnak, hogy a kormány a saját pártja ellenében az ellenzék támogatásával működik.

Ez volt a helyzet, amikor tegnap Briand felszólalt. Erélyes hangú és szen-

zációs nyilatkozatot tett, s visszapillantást vetett eddig követett pénzügyi politikájára, a frank árfolyamának támogatását szolgáló intézkedésekre, s kijelentette azt is, hogy

belejáradt a parlamenti intrikákba.

Ha nem tud programjának bármelyik oldalról stabil többséget szerezni, inkább visszalép. A miniszterelnök beszédében kitért még arra, hogy a két év óta folytatott adópolitika pénzügyi válságot idézett elő, új pénzügyi javaslatot fog befejezteni, s ezért kéri, hogy a kamara hallassa el a pénzügyi vitát. Egyben felvetette a bizalmi kérdést.

Következett a meglepetés. A szavazás során Briand 313 bizalmi szavazatot kapott 147 ellenében.

A siker óriási volt. A szavazástól nyolcvan radikális képviselő tartózkodott. Peret pénzügyminiszter így csütörtökön mondja el expozéját a pénzügyi bizottságban, míg Briand június huszonötikéig befejezti pénzügyi javaslatát.

Budapesti nemzetgyűlés

Rakovszky István hevesen támadta a kormányt — Vass miniszter leckét ad Rakovszkynak

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzetgyűlésen ma kezdődött meg az appropriáció vitája. A költségvetés felhatalmazásának vitái naponként délelőtt tíz órától este tíz óráig tartanak.

Az első napon Rakovszky István heves támadást intézett a kormány ellen. Azal vádolja Bethlen István kormányát, hogy az országot katasztrófába vezeti.

— El akarják hitetni az országgal, hogy itt alkotmányosság van — mondta Rakovszky — pedig burkolt, nem őszinte abszolutizmus végzi romboló munkáját. Ezt az abszolutizmust bátran lehet diktatúrának is nevezni. Kifogásolom, hogy Hir György mentelmi ügyét megsértették, mikor a bíróság letartóztatással fenyegette s mikor házkutatást tartatott nála. Kijelentem, hogy az országban csak egy szabadság van: a panaszszabadság. Hova lett az ország régi, jó hírneve?

— Sok képviselőt ismerek, akik szégyenre jöttek a parlamentbe, s ma dusszagdagok. Hogyan történhetett ez? A jelenlegi kormány uralma alatt felburján-

zott botrányok könnyítik meg a szerencsevádlások térfoglalását. Az Esküdtpanama, a szénaszállítási botrány, a frank ügy a külföld előtt is bemocskolta nemzetünk becsületét. Ezekkel a piszkos ügyekkel összefüggésben a külföldi sajtó még a bíróság függetlenségét is kétségbevetta. Mindezekért csak a kormány felelős, legfőképp a miniszterelnök, aki bársonyszékébe kapaszkodva, görcsösen ragaszkodik az uralomhoz, s nem akarja helyét elhagyni a kellő időben. Most a frankitélet után az történt, hogy a francia követ a szokásos nemzetközi formák figyelmén kívül hagyásával távozott el az országból. Mindezt el kell véselnünk csak azért, mivel a miniszterelnököt személyes aspirációi és holmi személyi indokok kötik a hatalomhoz.

Vass József miniszterelnök helyettes azonnal válaszolt Rakovszky támadásaira.

Kijelentette, hogy nem szabad vesélyeztetni a nemzet érdekeit.

— Objektív kritikát szívesen elfogadok —

dok — mond a Vass József — de politikai szadizmusnak nyilvánítom azt, ha valaki az ország sebeihez kiméletlenül kézzel bele nyúl, mélyíti azokat, hogy minél messzebb hasson el a vérszaga. Huszonnégy óra óta pergőtűz indult meg a nemzetközi sajtóban a magyar miniszterelnök személye ellen. Nem hittem volna, hogy Rakovszky István azonosítja magát ezekkel a támadásokkal, sem azt, hogy kiméletlenül uszítson Bethlen ellen, aki az ország megmentése érdekében súlyos feladatokra vállalkozott. Rakovszkynak tiltakozni kellett volna az ellen is, hogy a külföldi sajtó félhivatalos és nem hivatalos módon ilyen módon merészeljen belenyúlni az ország ügyeibe. Nem szabad elfelednünk, hogy van egy márvány piederstál ebben az országban, mely messze ragyog, s ez független, puritán bíróságunk. Ha azt látjuk, hogy a külföldi sajtó milyen módon merészezi ezt az értékünket támadni, akkor tiltakoznunk kell ellene. Rakovszky Istvánnak is, ha elfogulatlanul gondolkodik, tiltakoznia kellett volna a bíróságunkat ért rágalomokkal szemben.

Izgatás a Magyar Párt ellen

Megint felüti fejét az irredentizmusnak ostoba és fekete vádja

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Elült a választási harc, az ellenfelek fáradtan, kimerülten pihenőt tartanak, hogy a parlament megnyitása-
kor újult erővel lássanak hozzá — ezuttal majd a szellemi mérkőzéshez. Bukarestben a mandátumok elosztásának végleges kialakulását várják, a kormánykörökből sem szívárog ki különösebb újság, — ám a lapokat meg kell töltetni politikával. Egy mást már eleget ütötték a román pártok, Averescu nyársra huzta, Gogát a cirkuszba küldte az ellenzék, új téma után kell nézni. Leginkább persze a Magyar Párt esik a hadakozó pártok keze ügyébe és így nem csoda, ha ismét divatba jövünk.

Azt hittük, a magyarság loyális részvétele a politikai harcban végkép elülteti az irredentizmusnak részint untatásig elkoplatott, részint tarthatatlanul ostoba vádját. Ám azon az oldalon, ahol kiolthatatlanul lobog ellennünk a gyűlölet lángja, egyre kiújul ez a fekete gyanúsítás, amelyről maguk a terjesztők is tudják, hogy teljesen alaptalan.

Ezuttal is az Unversul vezet a »megbékélés» szolgálatában. Mai számában reprodukálja Barabás Bélánnak egy választási beszédét és olyan szavakat ad a megválasztott magyar szenátor szájába, amelyek méltán sérthetik végig a román közvéleményt. Barabás csak úgy menekülhetne a vád folytonos megismétlődése elől, ha sokszorosítaná igazán elmondott beszédét ezer meg ezer példányban és elárasztaná velük a román közönséget. Bizonyos helyeken tán még így sem érne cél.

Az Unversul azonban nem elégszik meg a személyes hajszával: a Magyar Pártot is belekeveri a vádaskodásába. Hogy Gogáéknak kellemetlenkedjék, ilye neket ír rólunk:

»A Magyar Párt a kormány támogatása mellett valóságos irredentista megnyilatkozásokkal erősködött jelöltjei mellett... Különös dolog ez: hogyan békül meg a román nemzeti gondolat a magyar irredentista állásfoglalással...»

Reméljük, a román publikum józanabb, emberségesebb része, tehát óriási többsége elfordul az ilyen általánosságban mozgó uszítástól.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponként százezer ember olvassa

Brassó megye Magyar Választópolgárai!

Június 4-ikén döntő mérkőzést vív Brassó megye magyarsága az ellenzékkel. A kormányt támogató románság és szász testvéreink fegyelmeseitől táborra fogott kezét velünk, hogy ezen a választáson az a lista jusson diadalra, melyen azoknak nevei foglalnak helye, kik e megye népének hivatalos képviselői.

A jelölés ellátott és első számú lista a mi listánk. Ennek győzelme adja meg a lehetőséget arra, hogy nekünk, magyaroknak is szavunk legyen vármegyénk ügyeinek intézésében. Ezért e megye minden magyar választójának erkölcsi szent kötelessége erre a listára szavazni.

Ne feledje el senki, hogy a megyei tanács, a mi itthoni parlamentünk. Hasztalan győztünk a kamarai és szenátusi választásnál ha a megyei tanácsba nem juttathatjuk be a mi testvéreinket, mert ez esetben a saját otthonunkban háttérbe szorulnak jogos érdekeink, és mi megint csak mostoha gyermekek, III-ik osztályú polgárai leszünk ennek a megyének.

Aki népünk boldogulását, érdekének érvényesülését, igazságunk diadalmát óhajtja, annak kötelessége június 4-én a jelölés és első számú listára szavazni.

Az ellenzék körteisei szélteben-hoszszában hirdetik, hogy ha a megyei tanács megválasztásánál győznek, keservesen megfogadják a kamarai és szenátusi választásoknál szenvedett vereséget. Nekünk utját kell átlátnunk annak, hogy az elfogultság és gyűlölködés valóra válhasson fenyegetőzéseit. Nekünk mindent el kell köválnünk arra, hogy a mi listánk győzzön és ez által a béke és megértés, a közéleti tisztaság és jogrend, a testvéri szeretet és a legteljesebb egyenjogúság korszaka köszöntson megyénknek.

Fel azért a nemes küzdelemmel Ne tétozázzon, ne kényelmeskedjen senki, hanem, aki igazi magyar ember, az szavazzon le június 4-én az első számú és jelölés listára.

Az Országos Magyar Párt
Brassó megyei Intézőbizottsága.

Csehország magyarellenese aknamunkája a világsajtóban

A frankhamisításban hozott ítélet mind nagyobb hullámokat vet Franciaországban — Angol szimpátia Magyarország mellett

A franciák félnek a trianoni szerződés megvitatásának lehetőségétől

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A párisi sajtó koncentrikus támadása Magyarország ellen a budapesti lapokban mind erősebb visszhangot kelt. A magyar lapok csodálkozásuknak adnak kifejezést, hogy amíg a frankpör ítéletét meg lehetős nyugodtan fogadták, most egy hét múlva, mint hirtelen adott jelle, ismét izgatnak a kérdéssel.

A Pesti Hírlap Prága kezét látja ebben az ügyben, mivel a frankhamisítás kipattanásától kezdve a cseh-kormány gigantikus munkát fejtett ki Párisban Magyarország ellen. Ugy látszik, hogy a francia sajtónak a Prágában lanszírozott aknamunkája éppen jókor jött, mert a baloldali blokk Brianddal elégedetlen és a frankügyön keresztül nemcsak Magyarországot támadja, hanem Briandnak is csapásokat osztogat.

A Pester Lloyd szerint a Temps tulzott buzgalomban, amellyel egyszersmind harcokészéget is elárulja, megjegyzi, hogy a prágai kormány legjogosultabbnak érzi magát, hogy az ítélet ellen a Népszövetségnél járjon el.

Az Újság ugyancsak vezérhelyen, mint

a legtöbb budapesti lap, foglalkozik a sajtókampánnyal. Többek közt cseket írja: Magyarországnak a francia támadásokkal szemben védelmet kell keresnie más hatalmaknál.

A párisi Echo hangoztatja, hogy a frank afférban a Népszövetségnek kell közbenjárnia, de

a helyzet kényes mert a vita könnyen kinőhetné magát a trianoni szerződés megvitatásává.

Vizont az angol szimpátia most is Magyarország mellett áll. Sir William Goode már is megkezdte tevékenységét Magyarországon érdekében. Lord Robert Cecil is segíteni vállalkozik Genfben a magyar kormány helyzetén.

A párisi külügyminisztériumban Az Est tudósítójának azt mondották, hogy a francia kormány álláspontja még egyáltalán nincs meghatározva. A francia külügyminisztérium félhivatalos közleménye csupán annyit jelez e tekintetben, hogy legközelebb időn belül határoznak. Briand elhatározása ma estére várható.

Tárgyalnak a volt Máv alkalmazottak nyugdíjai ügyében

Egyenlősíteni fogják a nyugdíjakat

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Két nap óta nagyszabású tárgyalások folynak Bukarestben a volt magyar államvasuti tisztviselők nyugdíjai ügyében. A tanácskozáson részt vesznek a pénzügyminiszter, a nyugdíjügyek igazgatója, valamint a közlekedésügyi miniszter megbízottja egy részről, míg a vasutasok megbízásából azoknak három kiküldöttje: Nekutz Gyula, nyugalmazott máv. főfelügyelő, Huszár Bertalan, tényleges főfelügyelő és Peredy György, nagyváradi hírlapíró.

A kiküldöttek minden függőben levő nyugdíjkérdés végleges rendezését tervezik, azok már eddig is várakozáson felüli mederbe terelődtek. A tanácskozások tegnap délután fél háromtól a késő éjjeli órákig tartottak. A tárgyaláson a szaktolmácsi tisztséget a máv. kiküldöttei nevében dr. Boltis Viktor, főfelügyelő, volt nagyváradi posta és táviráda főigazgató látja el.

A tárgyalások során aktaszerűleg tárgyalták a vasutasok nyugdíjügyeit, s a tanácskozások folyamán nem egy érdekes momentum merült fel. Így például kiderült, hogy a nyugdíjügyek igazgatója csak hallomásból

tudott arról, hogy a magyar vasutasok nyugdíjintézetének ingatlanai maradtak Romániában, de hol és mennyi, arról nem tudott semmit, ezeket nem likvidálták, mert azokra az állam, mint állami vagyona, rátette a kezét. Amikor a nyugdíjügyek igazgatóságát megkérdezték, hogy hogyan fizették akkor a máv. régi nyugdíjasait, azt felelte:

— Tisztán humanitárius elvek vezettek, hogy ezeket a szegény embereket az éhenhalástól megmentsük.

A tegnapi tárgyaláson már megállapodtak abban, hogy a nyugdíjakat egyenlősíteni fogják. Tekintettel arra, hogy még sok leforgó anyag van, a tanácskozást csak egy-két nap múlva fejezik be.

Windischgrätz és Nádosy tovább is fogva maradnak

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nádosy és Windischgrätz tovább is fogva maradnak, mivel védőik visszavonták a szabadonbocsátásuk végett beadott felfoglamodást.

A németek parlamenti képviselői

BRASSÓ (A Brassói Lapok eredeti tudósítása.) A Siebenbürgisches Deutsches Tagblatt mai száma világot vet a német kisebbségnek a kormánnyal kötött paktumára. Tudvalevőleg megválasztották képviselővé Hans Ottó Rothot, Brandsch Rudolft és Hedrich Pált, ellenben Konnerth Frigyes Brassóban, Binder Vilmos pedig Nagyváradban kiesett. Az említett újság közli, hogy a paktum folytán e két utóbbi ma idáig is biztos, mert Petrovici miniszter és Goga Jenő kiket több helyütt megválasztották, a szászok javára le fognak mondani.

A németek többi képviselői: Kreuter Ferenc, Reitter Emil és Beller János a bánági svábok, Haase Dávid a bessarábiai és dr. Kobluss Alfréd a bukovinai németek részéről. Szenátorok: Dr. Konnerth és dr. Polónyi a szászok, Blaskovits nagy prépost és Moeller ezredes a svábok részéről, valamint Teutsch püspök, mint az evangélikus egyház feje.

Nem hajtják végre a közigazgatási törvényt

Felosztják a megválasztott városi tanácsokat

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Politikai körökben ma már teljes határozottsággal beszélnek arról, hogy a képviselőház összeülése után a ház elé javaslatot terjesztenek, amely kimondja, hogy a liberális kormány által alkotott közigazgatási törvényt nem hajtják végre, aminek közvetlen következménye az lesz, hogy a megválasztott városi tanácsokat felosztják, s azok helyére mindenütt az ideiglenes bizottságokat fogják ültetni.

Magyarország a pénzügyi ellenőrzés megszüntetését követeli

Bethlen miniszterelnök nyilatkozata

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bethlen István magyar miniszterelnök ma hosszabb nyilatkozatot adott a sajtónak, melyben kifejti, hogy a népszövetség magyar delegációjának első és legfőbb feladata Magyarország pénzügyi önállóságának visszaszerzése. Mindenekelőtt tisztázni kell azt az elvi kérdést, min múlik az ellenőrzés megszüntetése? A magyar kormány nem lát a kérdésben politikumot és remélhető, hogy más ország is tisztára gazdasági szempontból fogja azt nézni.

A frank ügy, folytatta Bethlen, végleg elintézésre nyert a bírói ítélettel. Ha mégis hangulatot akarnának e kérdéssel kapcsolatosan csinálni, Magyarország ellen, ez nagyon károsan érintené a magyarokat és ha azt látná, hogy a Népszövetség nem tudja megőrizni elfogultlanságát: megfogna e nagyon fontos ügy nemzetközi fórumra vetett bízalmát.

Nem ad pénzt a pénzügyminiszter

Miért szeretnék Averescut a pénzügyminiszteri székből látni?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Már megírta a Brassói Lapok, hogy a kormány átalakításával kapcsolatban az a terv merült fel, hogy a pénzügyi tárcát Averescu tábornok, miniszterelnök vegye át. Ennek a híreknek annak idején senkinek sem tudta magyarázatát adni, most azonban nagyon érdekes dolgot beszélnek politikai körökben, amely világosságot vet a terv keletkezésére. A helyzet ugyanis, amint a jól informáltak mondják, az, hogy Lepadatu pénzügyminiszter, aki a legszigorúbb takarékoság elveit tartja szem előtt, — egyszerűen nem ad pénzt egyetlen minisztériumnak sem. A pénzügyminiszternek ez a magatartása állítólag módfelett felháborította a kormány többi tagjait, akik azt a határozott kívánságot fejezték ki, hogy Lepadatu távolítsák el helyéről, s a pénzügyminisztérium vezetését maga Averescu tábornok vegye át. Egyelőre azonban ezeket a híreket még nem erősítették meg.

Mindentéle nyelvtanokban, szótárakban, szakkönyvekben nagy választék a Brassói Lapok könyvesboltjában.

Napfényre kerülnek a Dandea-rezsim bünei

Háromnegyedmillió károsodás éri a várost, mert Dandeaék teledékenyek voltak — A vásárhelyi községi tanács ülésének szenzációi

MAROSVASARHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Sokáig fog tartani, amíg Dandea minden hasznosítását, lekiismeretien gazdálkodásának minden következményét kinyomozhatják és adatszerűen egybeállíthatják az ezzel megbízott közegek. A munka azonban folyik. Így legutóbb ebben az ügyben külön ülést tartott a városi tanács Bernády György polgármester elnöklésével. Ennek az ülésnek a tárgyai közül kettőt ragadunk itt ki, mint amelyek különösen jellemzik a sovíniszta román primár üzemeit.

620.000 lej kár Dandeaék teledékenysége miatt

Kezdjük a tárgysorozat első pontján, a mely mindennél erősebben kiáltja azt a nem-törődőmséget, hanyagságot, amelyet Dandea a város lakosságának érdekeivel szemben tanusított. A város még évekkel ezelőtt elhatározta a villanyművek kibővítését. A városi tanács pályázatot hirdetett s ennek eredményeként a bukaresti Macano céget találta a legolcsóbbnak s feltételeit ilyen formán el is fogadta a városi tanács. A Macano cég 6.200.000 leiben állapította meg a költségvetés összegét ezt a többi ajánlatokhoz viszonyítva méltányosnak találta a tanács. A város által elfogadott pályázat végleges jóváhagyása tudvalevőleg a beügyminisztert illeti s így a tervezet a pályázattal együtt felkerült Bukarestbe. Nyolc hónap telt el a miniszteriumból semmiféle értesítés nem érkezett a pályázat sorsára vonatkozólag. Most, midőn a jóváhagyás megtörtént, a cég a valutaesésre való hivatkozással kijelenti, hogy csak 10 százalékos ráfizetéssel, vagyis 620.000 lejjel magasabb árban hajlandó elvégezni a munkálatokat.

Es ha jól meggondoljuk a cégnek a maga szempontjából igaza van, mert nem vehet a lej mai állása mellett alapul olyan kalkulációt, mint nyolc hónappal ezelőtt. Itt hibás egyedül a Dandea-féle gazdálkodás, a mely nyolc teljes hónapig feléje sem nézett a dolognak, hagyta heverni a miniszteriumban az aktákat, anélkül, hogy kisorsították volna onnan azokat. Russu Aurél tanácsstag, volt liberális képviselő szövére tette a tanács gyűlésen ezt a dolgot.

— Számos kicsiny, személyi érdekű dologban — mondotta — gyakran jártak a városi tanács egyes tagjai Bukarestben és még sem jutottak el odáig, hogy ebben a fontos kérdésben bármilyen lépést tettek volna.

A tanács — nem volt mit tenni — most

elfogadta a tíz százalékkal felémelt ajánlatot és így a város közönségének csaknem háromnegyed millióba fog kerülni Dandea ur teledékenysége.

Dandea házbére és az özvegy hivatalnoknő

A másik eset Dandea ismert lakbérügyéhez kívánczik annak jellemzésére, hogy mi volt a primár álláspontja olyankor, ha a nyugdíjasok házából egy szegény özvegy asszonyt kell kiűződni.

Özvegy, Hudák Endréné, kinek férje törvényhatósági állatorvos volt, szintén a nyugdíjpalotában bérelt egy kis lakást. Hudákné férje halála után egy szerényen dotált állást kapott a városi műszaki igazgatóságnál s ebből az állásából tartotta fenn magát az özvegy asszony. Amikor Dandea ült be a vásárhelyi primári székbe és megindult a »nagyakarítás« a magyar tisztviselők kiűzése alkalmából ezt a szerencsétlen asszonyt is megfosztotta silány kenyereitől az emebtrufen primár.

Nem volt irgalom, a pallós lecsapott és özvegy, Hudáknénak ott kellett hagynia állását. Így került a városi mozi pénztárába kiadóknak, hogy éppen ne legyen minden kenyér nélkül. Amidőn Dandea megtudta, hogy ott alkalmazást nyert, onnan is azonnal elbocsátotta. Most megint állás nélkül állott a szegény asszony, de ez még mind nem bizonyult elégnak. Ott lakott a városi épületben, hogyan is tűrhette volna ezt a primár, hogy egy uccára dobott magyar tisztviselő meghúzódhassék a városi épületben. Csak alkalmat keresett elűzésére és a mond vacsinált alkalom csakhamar jelentkezett is. Az egyik évnegyed alkalmával le szombatra esett. Hudákné nem találta hivatalában a tiszt főügyészt, másnap vasárnap volt — és így csak 3-án, hétfőn fizethetett. Azaz csak fizetett volna, mert Dandea primár utasítására már nem fogadták el az özvegyasszonytól a házért. Kifakoltatási eljárást indítottak ellene és csak két derék emberséges román ur: dr. Popescu Adrián és dr. Sueiu Victor közbenjárására álltak el attól, hogy nyomban kidobják lakásából.

Most pedig, mintha a végzet érte volna utol Dandea-t. Nem vagyunk kárörvendők, de lehetetlen a sors kezét nem látni a dologban: a kegyetlen céforomániakus primár most odajutott, ahová ő akarta jutni: özvegy, Hudákné. Kifakoltatják lakásából. (—n).

Kik a vétkesek a világháború felidézésében?

Poincaré már a Balkán-bonyodalmat fel akarta használni a beavatkozásra — Szentpétervárról segítették elő Ferenc Ferdinánd meggyilkolását

Vilmos császár is kikerülhetetlennek látta a háborút Franciaországgal

BRASSÓ. (A Brassói Lapok eredeti tudósítása.) Victor Margueritte, a kitűnő francia író, kinek a háború felidézéiről írt könyve ismertetését egyik utóbbi számunkban kezdtük meg, könyve további folyamán is meglepő új szempontokat és eddig nem ismert tényeket tár fel.

Két évvel a világháború kitörése előtt, — írja Margueritte, — a francia és orosz vezérkari főnökök megajánlották azt az 1906 évi megállapodást, hogy a német hadsereg mozgósítása mind Franciaországot, mind Oroszországot a nyomban való mozgósításra kötelezi. Erről az egyezségről a francia nép mit sem tudott.

Izvojsky párisi orosz nagykövet 1912-ben ezt írja kormányának: Nem mulaszthatjuk el, hogy meg ne vessük egy francia, angol, orosz, együttműködés alapjait, ha későbbi események során Ausztria vonakodnék lemondani területi igényeiről. Ez időben Poincaré ezt mondja Tittoni párisi olasz

nagykövetnek: Ha az osztrák-szerb viszály általános háborúvá fejlődne. Oroszország számíthat a francia hadsereg támogatására.

Vilmos császárt ugyanakkor a kancellár biztosítja, hogy a casus foederis (háború ok) esete csak akkor áll be Németországra nézve, ha Ausztriát Oroszország kényszerítő ok nélkül támadná meg, Németország — írja Victor Margueritte — az egész 1912-ik esztendőben őszinte igyekezetet fejtett ki, hogy Franciaországgal egyesüljön Európa közös érdeke és a béke fenntartása céljából. Együtt a francia író megcáfolja azt az ellenvetést is, mintha Németország 1912-ben csak azért vallott volna békefelvetést, mivel még nem volt felkészülve a háborúra. De az bizonyos, mondja Margueritte, — hogy 1912 december havában a Poincaré-kormány,

jóllehet a francia hadsereg még nem volt felkészülve, kész lett volna háborút kezdeni

és Oroszország volt az, mely visszatartotta

Az öregség ránc

is elávólihatók a párisi emulsió **VISAGINE** (VISZAZSIN)

ADELINA PATTI

állandó használata által Kapható gyógyszerárak, drogériák és illatzerk rakban. Üvegenként 140 lek

FÖLERAKAT:

Temesvár, Piața Pieveln No. 28-24

mivel a hadászati vasutak még nem készültek el, A francia sajtót azonban egyre jobban biztatták, hogy készítse elő a francia közvéleményt arra, hogy a Balkánügy miatt kitörendő háboruban Franciaországnak részt kell vennie. Isvojsky írja 1913. január 30-án: A francia kormány szilárdan el van határozva, hogy velünk szemben teljes mértékben teljesíti szövetséges kötelezettségeit és teljes lekiismeretességgel és a kellő hidegvérrel számol az a lehetőség, hogy a mostani bonyodalmak végső eredménye nézve az lesz, hogy Franciaországnak részt kell vennie egy általános háboruban.

Benckendorff londoni orosz nagykövet február 15-én azt a meggyőződését fejezte ki, hogy Franciaország az egyedüli állam, mely bár nem akarja kimondani, hogy akarja a háborút,

azt szívesen látná.

Vesnics párisi szerb követ márciusi jelentése azt is elárulja, hogy az Egyesült államok azért tartotta korainak még a háborút, hogy a Balkán-szövetségesek összeszedjék és kihiphenjék magukat és jobban felkészülhessenek a közeli eshetőségekre.

Egyidőben Bethmann-Hollweg kancellár a Reichstaggal egy milliárd márkát kívánt megszavaztatni 815 ezer tényleges katona, nehéz tüzérség, repülőgépek stb. számára. Indokolás: Szükséges lesz megsegíteni Ausztriát, melyet az imént diadalmaskodó szláv mus fenyeget.

Victor Margueritte most Ferenc Ferdinánd megölésének előzményeit beszéli érdekesen, hiteles okmányok alapján. Bogicevics diplomata írásából, ugymond, kétség telen, hogy a főherceg sorsa a balkáni helyzet és a német-francia feszültség következtében meg volt pecsételve.

A jugoszláv egység álma

annyira égette már a lelkeket, hogy Dragutin Dimitrijevic ezredes már 1913 december végétől tervezte a gyilkosságot, s a belgrádi orosz katonai attasénak a hozzájárulását kérte. Ez háromnap haladékot kért s ez idő alatt megérkezett Pétervárról a bejegyezés és a szükséges pénz. A szerbi trónörökös 1914. március 15-én Londonba, ahová Szentpétervárról utazott

italtól mámoros hangulatban azal dicsekedett, hogy Ferenc Ferdinánd ellen összeesküvés készül

és azt Boszniában fogják végrehajtani, melyet a főherceg odautazik.

Idézi Margueritte a német trónörökös egy harcias nyilatkozatát, melyet a típus csata évfordulóján tett, de ezzel szemben kiemeli a Reichstag mérsékelt magatartását a hadihitelek dolgában és Mun, Doumic, Barres és társaik harci riadóját. Vilmos császár ugymond, a trónörökös hatása alatt Jules Cambon megjegyzése szerint »kezdi kimeríteni békés hajlandósága hitelét.« A Potsdamban látogatóban levő belga király az ekkor alatt a császárt egész megváltozottnak, ingekonyának látja, s nem többé a béke bajnokának a szélső törekvésekkel szemben. A császár, ahogy Albert király megállapította, arra gondolt, hogy Franciaországgal kikerülhetetlen a háború, s annak ma vagy holnap be kell következnie. Mostke vezérkari főnök, a belga király üdvözlése alkalmával azt mondta, hogy összeütközés esetén a német fegyverek győzelme biztos, mert a német lelkesedés határtalan.

Ebben az időben Elzász-Lotharingia nemzetgyűlése, a Landesauschuss, egyhangúlag azt az óhaját nyilvánította, hogy önmagát kormányozhassa, s a német birodalom fenntartása miatt autonóm állam lehessen. (Folytatjuk.)

A romániai kisebbségek tömörülése

A magyarság szoros együttműködésbe lép az egyesült német párttal

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az általános választások következményeképpen nemcsak a kormány, hanem a többi kisebbséggel szemben is lényegesen megváltozott a Magyar Párt helyzete. Első sorban áll ez a megállapítás a németekkel kapcsolatban. Egész a legutóbbi hetekig bizonyos tartózkodással viseltetett a németiség a Magyar Párttal szemben, nem akarva az annyit gyanúsított kisebbségi osztályostársával költendő barátság ódiáját magára venni. Hans Ottó Roth, a szászok vezére ezt nyíltan is elismerte. Már a községi választások során megtörtént azonban a közeledés mert a magyarság abszolút jóhiszeműsége egyre nyilvánvalóbbá lett a román közvélemény szemében is. Az általános választások után pedig teljesen tárgyalanná vált minden aggódás és ma már semmi akadály nincs többé annak, hogy a romániai kisebbségek az érdeklődősséget és együttműködést politikai alapelvű ismerjék el. Ez a Magyar Pártnak hivatalos álláspontja, de ugyanezt hangsúlyozza Hans Ottó Roth is, a közzétett hírlapi nyilatkozatában:

— Ugy a magyar, mint a német kisebbség pártjai teljesen azonos alapon kötöttek paktumot a kormánnyal. Fenntartották teljes politikai függetlenségüket és miután érdekeik is azonosak, semmiféle akadályt annak, hogy a parlamentben is együtt működjenek. Már a választások előtt is folytatunk ez irányban megbeszéléseket a Magyar Párt vezetésével és most, amikor a németek 10—11 képviselői és 5 szenátori, a magyarok 14—15 képviselői és 12 szenátori mandátummal vonulnak be a parlamentbe, mindkét csoportra csak előnyös lehet az együttműködés. A végleges tárgyalások fonatát természetesen csak a parlament megnyitása után vesszük fel.

Örömmel vesszük a baráti megnyilatkozás híreit, régi meggyőződésünk, hogy az egyesült erejű, becsületes fölépítés nemcsak a kisebbségi problémának, hanem az állam konszolidációjának is nagy hasznára lesz, mert a kisebbségi polgárok egyenjogúságának kivívása megelégedett és megbízható polgárokkal ajándékozza meg a közös hazát.

A bolsevizmus erkölcsileg és anyagilag egyaránt csődöt mondott

BECS. (A Brassói Lapok eredeti tudósítása.) A Neues Wiener Journal legutóbbi vasárnapi számában Benedek Károly igen érdekes beszélgetést közöl a Párisban lakó Kerenskivel, a cári uralom voltaképeni megítélőjével. Kerenski meggyőződéses szocialistának vallotta magát, a cárizmus romjain köztársaságot létesített, de úgy járt, mint Károlyi Mihály, a szélsőséges elemek csakhamar felülkerekedtek és elsöpörték az ő republikáját.

Kerenski halálos ellensége a bolsevizmusnak és azt meg kell neki adni, hogy az emigráns arisztokratáknál és előkelő tisztviselőknél jóval nagyobb energiával és keménységgel vezeti a szellemi harcot Lenin örökösei ellen. Amazok bizonyára méltóság helyesben tűrik a számkivetést és a szegény, szűkebb jutott magasrangú tiszték családjára nagyobb részvétet vált ki, de Kerenskiék emigrációs agitációja céltudatosabb és tán célravezetőbb is.

Kerenski a maga szocialista elveiről és a bolsevizmus ügyének mai állásáról a következő kijelentéseket tette:

— Szocialista vagyok ugyan, de nem Marxista.

Nem lehet egy író tanításait kritikátlanul ráhuzni a változott viszonyok kaptafájára.

Gondoljunk csak magának Marxnak az átalakulására. Az 1848 évi forradalmi Marxéval állítunk szembe az 1870 évi lehangadt gondolkodóját, aki a leghatározottabban kijelenté, hogy a szocializmus csak a politikai demokrácia levegőjében virágozhatik föl: dik tatura és zsarnokság tehát merőben ellenkezik a Marx tanaival. A világháború egyébként megváltoztatta az emberiség életét s a német szocialisták kezdik is elveiket a változott helyzethez hozzáalkalmazni.

— De különben is: a bolsevistáknak semmi közük se a szocializmushoz, se Marxhoz és a mi forradalmunk nem volt Lenin uttorója. Mi demokratikus köztársaságot akartunk és az összeomlásért azok felelősek akik sokéves figyelmeztetéseinknek fittyet hányva, elzárkóztak minden reformtól és ezzel behajszolták a szélsőséges elemeket ellájk kieroszakolásába.

— Az agrárkérdésben leginkább kidomborodik a köztünk tátongó ellentét.

Mi demokratikus agrárreformot akartunk, melyhez komoly előtanulmányok és készülődések szükségesek. A bolsevisták azonban agrár-anarchiát teremtettek.

amely legszomorúbb eredményeket idézte elő.

— Európának halvány sejtelve sincs arról, mi folyik Oroszországban. Nincs ott már se szocializmus, se kommunizmus;

a bolsevista uralom nem egyéb, mint szervezett földosztás.

Az ugynevezett tuta Leninizmusra már senki se gondol Moszkvában.

— Ellensége voltam a cárizmusnak, de azért azt mondom:

a cár liberális és demokrata uralkodó volt Oroszország jelenlegi uraihoz viszonyítva.

— Csak nemrég végeztek ki egy szerencsétlen, aki 1918-ban tagja volt egy bolsevista ellenes turkesztáni kormánynak. Azóta hátat fordított a politikának, visszatért családjához Oroszországba és csöndes, békés életet élt. Egy névtelen följelentés mégis elégséges volt ahhoz, hogy ezt az embert nyolc év előtt ti ellenzéki magatartásáért halálra ítéljék.

— Hogy meddig tart ez az állapot? Iste nem: három napig szabadna csak Moszkvában beszélnem és cselekednem! A bolsevizmus lényege a tiranizmus, amely a gazdasági fejlődést tönkretette és a nemzeti vagyion a réginek egy tizedére zsugorodott össze. Ma neveltséges volna arról beszélni, hogy hány évtizedig, vagy hány napig él még a szovjet. A szétzúzott ipar helyébe, mely I. Miklós korának színvonalára sülyedt le, új van keletkezében és ez új, bár primitív kapitalizmus csiráit hordja magában. A csira kifejlődésével ellenállhatatlan erővel be fog köszönteni a gazdasági szabadság és az a politika szabadságot is ki fogja kényszeríteni. Az idők szelleme a bolsevisták ellen dolgozik.

— Persze, hogy ellenem fordultak az alsóbb rétegek, mikor Lenin a hadsereg szétkergetését és a vagyon közösségét prédikálta nekik. De ma hadsereg is van és a vagyon közösséggel se tudnak mihez fogni. A parasztság földet kapott, de az óriási területen mégis tizenhatszáz millió éhező paraszt bolyong: nincs tőlükjük, fölszerecsük, magjuk, a föld pedig önmagától nem terem gabonát. És ezt maga Bucharin, a bolsevisták legtekintélyesebb politikai írója mondja!

— A világháború ugyan válságot idézett föl a kapitalizmus világában, de magát a kapitalizmust nem tudta válságba dönteni. Az európai pénzgazdaság nagy rázkódta fásokat szenvedett, de az amerikai annál hatalmasabb alapokra helyezkedett. Az európai szárazföld ma már csak vidéke a nagy centrumnak és a mi földrészünket továbbra is önálló egységnek fölfogni: tudásosan vidéki gondolkodásra vallana.

— A bolsevizmus mindenütt levitézlett már, ahol agitációja eredményekkel kecsegtetett. Kína ellene fordult, Perzsiában urrál lett az angol befolyás, Kemál Pasát egy világ választja el Moszkvától. A nacionalista mozgalmakat szerette támogatni a bolsevizmus, de ezek hamarosan ráeszméltek, hogy semmi közük a szovjethez és hogy Moszkva külföldi agitációja csak az a bizonyos származás, amelybe a bolsevisták belekapaszkodnak. Nem félek a világ megfertőzésétől.

Az örmény népzene aposzló Brassóban

Julius harmadikán hangversenyen mutatja be az örmény népzene

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Érdekes arcú, érdekes multu ember állított ma be szerkesztőségünkbe: Léon Eghiasarian, örmény folklorista, ki különösen az örmény népzene termékeinek föl kutatásával szerzett magának érdemeket. A neve nem is meretlen előttünk: hallottunk, olvastunk arról a rajongó művészléléről, amely odahagyta Páris csodavárosát, hogy vándorbotl a kezében országról orszagra, városról városra járva, hirdesse az örmény nép teremő lángelméjét, költészetének varázslatos szépségeit.

Eghiasarian mester kedves közvetlenség-gel mesélt tarka, színes dolgokat, magáról és az ügyről, melynek apostolává szegődött.

— Ifjú koromban kerültem el Örményországból — mondja — és évtizedeket töltöttem Párisban, ezért beszélek oly tökéletesen franciául (valóban, nagyszerűen omli ajkairól a gyönyörű francia szó). De nem volt nyugtóm a kényelmes otthonban, a nemzetem ügye üzött, sarkalt ki a nagyvilágba.

— Az örmény nemzet rettentő sokat szenvedett a századok során és a világháboru periodusa föltette a kinokra a töviskoronát. Az egész művelt világ köteles fejeit hajtani e nép szent fájdalma előtt, amelyet meg nem érdemelten kell imé eszenvednié. Ősi multja egybeforrt a keleti művészetek történetével, népdalai, ép úgy, mint népi képzőművészeti termékei valóságos gyöngyszemei a világ néprajzi gyűjteményének. En nem a részvétet, sajnálkozást akarom fölébresztetni népem iránt, ennél mi sokkal büszkébbek vagyunk. En meg akarom mutatni a nagy világnak, micsoda örökbecsű alkotások keletkeztek ki ebből az öskeresztény, csodás szívósságu nemzetből.

— Legutóbb Bukarestben jártam és hálaival említhetem csak fel, hogy a legjelesebb románok megértették intenciómat és segítségemre voltak munkámban. A nagyszerű Botez-kórus állott rendelkezésemre, amely pompásan érvényre juttatta az örmény zenei termékek kórusba foglalt számait és hangversenyemet maga Jorga Miklós vezette be «Örményország s annak népköltészete és népdalai» című nagyszabású előadásával.

A mester Brassóban is be akarja mutatni a Bukarestben oly nagy sikert aratott programját, s ehhez a megfelelő kórust már össze is gyűjtötte városunk mindhárom nemzetének soraiból: a román Bredeceanu Tiberius, a német Bickerich Viktór, a magyar Willér József egyforma előzékenységgel segítik ügyét, énekeseket toboroznak, publikumot verbuválnak. — a Saguna-gimnázium igazgatója pedig termet bocsátott rendelkezésére, hogy a próbákat megtarthassa. A hangversenyt július 3-ra tervezi az örmény művész és az első próbatanulás pénteken lesz a Saguna-gimnáziumban, este fél 8-kor a hölgyek, fél 9-kor a férfiak részére. Akik érdeklődnek a néprajzi-tudomány iránt, jelentkezés nélkül részt vehetnek az első próbán.

Mondanunk is fölösleges hogy a mi lapunk is szívesen támogatja a derék mestert, szép tervének megvalósításában.

Mindenki féljeggel utazhat Budapestre.

Felvilágosítást ad a Brassói Lapok kiadóhivatala.

Léderer semmire sem akar visszaemlékezni

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A budapesti királyi táblán folytak a Léderer ügyének a tárgyalásai. Léderer, aki rangjelzés nélküli egyenruhában volt, újra megtagadta régebbi vallomásait. Azt mondta, hogy akkoriban lelkiegysülya meghibbant és azért vallott úgy, hogy feleségével együtt végezzék ki. Miután látta, hogy őt nem végzik ki, lel-

küsmerte újra visszanyerte az egyensúlyát. A legtöbb eseményre azonban most sem akar visszaemlékezni. A főügyész vádbeszédében Léderer nézve a törvényszék halálos ítéletének jóváhagyását kérte, a védő ellenben enyhe ítéletet kért. Az ítéletet szerdán, délelőtti tizenegy órakor hirdetik ki.

„A világosságban lakik a béke“

Prielle Kornélia születésének 106 éves fordulója

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) „.... és továbbá kérem, hogy még a földön ne helyezzenek ama szokásos fekete sötétségbe, maradhasak, amíg bezárnak az Isten fényes ege világosságában. Még a homályosságot is gyűlöltem és azt tartottam, hogy a világosságban lakik a béke...“

Ezt írta végrendeletében Prielle Kornélia s e szavakra, mint a forró júniusi nap fényében, fehéren és tisztán áll előttünk Szerdahelyiné Prielle Kornéliának nemiesen szép matróna alakja. Hófehér haja, mint egy vakító keret, övezte jószágos arcát, amelyet örök fiatallá varázsolnak bűvösen ragyogó szemei.

— Még a szemem is érez, — mondta kevéssel halála előtt 1906-ban, — ha méltó tárgyon elmélyed és fülem a szép gondolatokon is zenét vél hallani. Egyedül a szívem mondja, hogy sokat vesztett.

Pedig az övé volt egy nemzet hódolata s a magyar színjátszás egyik legragyóbb korszakának minden dicsősége.

1826 június 1-én született Máramaros-szigeten, ahol szülőháza még ma is áll. Apja, Prielle József Franciaországból származott ide s a szíjgyártó mesterséget folytatta. Anyja erdélyi asszony, Székely Eleonóra volt. Leányukat Antónia névre keresztelték, de már kicsi korában Kornéliának hívták, s ezt a nevet viselte egész életén át. Testvérei valamennyien a színipályára léptek s Kornélia is fiatalon követte példájukat. Tizenkétéves volt amikor Szatmáron Tóth István társulatánál 1841 június 10-én fellépett a »Két gályarab« c. rémdrámában s egy kisfiú szerepét játszotta. Tóth István azonban megbukott és Prielle Kornélia Kilenyi társulatához került, ahol a már nagy Déryné tanította. Később Erdélyben Kántorné részesítette művészi tanácsokban. 1844-ben Szigligeti Ede Nagyenyedén látta játszani s nyomában a Nemzeti Színházhoz hívta, ahol 1844 dec. 17-én fel is lépett Szigli-

geti »Zsidónő« c. színművében. 1845-ben megvált a Nemzeti Színházról s Kolozsvárra, Nagyváradra, Debrecenre és Kecskemétre járt. Ez időtájt ismerkedett meg Petőfi Sándorral is. Vidéki éve alatt ment feleségül Szerdahelyi Kálmánhoz, de ez a házasság 1848-ban felbomlott s a művész nő egybe kelt Fidassy Elek földbirtokossal, aki rövid idő múlva szintársulatot alakított s a felesége lett a társaság »star«-ja, míg meg nem vált tőle. 1859-ben újból a Nemzeti Színház szerződtette. Később visszatért első férjéhez, Szerdahelyi Kálmánhoz, akivel sok nagyszerű alakítást produkáltak. Utolsó szerepe a »Nagyamama« volt.

A cseh legionáriusok védekeznek a fasiszmus ellen

Tüntetések Prágában Kramarz ellen

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egyre erősödő cseh fasiszta mozgalom erős ellenfelet talált a cseh legionáriusokban, akik most — a háború után elfoglalt erős pozíciójukat féltve — minden eszközzel igyekeznek a fasiszta mozgalom terjesztésének elejét venni. A legionáriusok szövetkeztek a cseh nemzeti szocialistákkal és a szocialistákkal s tegnap nagy gyűlést tartottak a prágai Zsófia szigeten. A gyűlés után a tömeg a Vencel-térre vonult, s ott tüntettek Kramarz és lapja, a Narodny Listy ellen. Kramarz ugyanis elérkezettnek látta az időt, hogy monarchista álmának megvalósítására megkezdje az akciót s e célra szervezte meg a cseh fasiszta pártot.

Szigoru őrizet alatt tartják Abd-el-Krimeit

PARIS. A Matin Fezből érkezett jelentés alapján közli, hogy Abd-el-Krimeit Tazában szigorú őrizet alatt tartják és senkit sem bocsátanak be hozzá. Spanyol körökben azt beszélik, hogy a legközelebb összeülő francia-spanyol konferencia fog dönteni Abd-el-Krime sorsáról.

Sajtó alatt!

A magyar könyvpiac szenzációja

Néhány nap múlva megjelenik

SZÁNTÓ GYÖRGY:

BÁBELTORNYYA

című hatalmas magyar történelmi regénye, a tatárjárás idejéből. Finom, téher simított papíron, gyönyörű kiállításban. Bolti ára füzve 150 lej.

Előjegyzéseket már most elfogad minden könyvkereskedés és a kiadó:

Brassói Lapok Könyvosztálya.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fejen olvashatók. Hirdetések vagy közözléseket a kiadóhivatalhoz küldendő, vagy pedig bármelyik hirdetés trod vagy bizomanyosm atján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla
A Brassói Lapok nyomdavidallalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Péntek, június 4.

Kat.: Quirin. — Prot.: Kerem. Görög: Mitro'an. — Izr.: 1686. Sz. 22. — A nap: 4.35-19.53.

Szombat, június 5.

Kat.: Bonifac. püspök. — Bonifac. — Görög: Nikander. Izr.: 5686 Sziván 23. A nap: 4.35-19.54. — Hold: ujhold 11-en 11 órakor. — Dániában nemzeti ünnep. — Időjárás: Hűvösebb egyelőre sokhelyütt esővel és zivattal.

Kosáryné Réz Lola

egyik büszkesége a magyar irodalomnak. Vasóink jól ismerik nemcsak a nevét, hanem írásait is, mert

Kosáryné Réz Lola

rendszeresen dolgozik lapunknak, s elbesélései, tárcái, sőt regénye is jelent már hasábjainkon.

Miután Szántó György regényét, a hatalmas irodalmi alkotás számba menő Bábel tornyát befejeztük, olvasóinknak ismét oly regénnyel akartunk kedveskedni, amely ma is kiemelkedik a megszokott színvonalról és különös örömeinkre szolgál, hogy

Kosáryné Réz Lola

legújabb regényét közölhetjük lapunkon

A vén diák

a címe ennek a regénynek, s benne a háború előtti Magyarország bűbája ébred új életre. Selmebánya diákelete elevenedik meg a kén a lapokon, régi, vidám fiatal évek csodulnak ki a sorokból, édes romantika szívesen markoló muzsikája cseng-bong a finom stílusú és érzelmes írónő meséjében. Romlatozók szívek szerelme és egymásratálálása, a fiatalság örök jókedve és viharzása, egy régi világ minden varázsa, és a mélyben, a sorok között eldugva az az évezredek kultúrája alap talát itt kifejezésre, amely a szélsőre tagott Magyarországot minden egyes darabjában mindig a magyarok öröksége és léte cse marad.

Kosáryné Réz Lola

új regénye tiszta örömeit óráit fogja megszerezni olvasóinknak. S mi boldogok vagyunk, hogy a magyar tollnak ezt az egyik legkitűnőbb mesterét újból mi vihetjük Erdélyi magyarság hatalmas olvasókönyvéhez.

Lapunk legközelebbi száma a közönséges ünnepnap miatt, pénteken délután jelenik meg, a rendes időben.

— A hercegprimás július hetedikéig marad Amerikában Csernoch hercegprimás aki a napokban elutazott a chicagói európai színikongresszusra, meglátogatja a kongresszusra utazókat is és július 7-ig marad Amerikában.

— Lemondott a spanyol köztársaság elnöke. Lisszabonból táviratozzák, hogy a gázolmányos forradalom nyomán a portugál köztársaság elnöke beadta lemondását.

— Zadravetz lemond a püspökségről szerzetes lesz. Budapestről jelentik, hogy Zadravetz tábori püspök a Magyar Hittudományi Értekezletén lemond a tábori püspökségről és visszatér a Ferencrendi szerzeteséletbe. Utóda Luttor Ferenc dr. bafatonfüredi püspök, a veszprémi teológia tanára lesz. Luttor kiváló szónok, nagyképzettségű teológus, aki járt a külföldön és tudományos irodalmi működése is elismerésre talált.

— Baross Gábor lemondott a főzsdetanácsosi állásáról. Budapestről táviratozzák, hogy a főzsdetanács keddi ülésén az elnök bejelentette, hogy Baross Gábor lemondott főzsdetanácsosi tisztségéről. A tanács a lemondást elfogadta s eddigi munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

— Unitárius püspök látogatás Segesváron. 1926. május 31-e ünnepe volt a segesvári unitárius egyházközségnek. Boros György dr. unit. püspökhelyettes reggel fél 9 órakor az összes helyi templomok harangjainak zugása közben érkezett a segesvári állomásra, hol az egyházközség tagjai a vármegye és városi hatóságok jelentek meg fogadására, s báró Petrichovich Horváth Arthur egyházközi főgondnok üdvözölte az érkezőt. Az imaház előtt pedig az iskolások sorfalai között dr. György Zsigmond segesvári ügyvéd egyházi főtanácsos köszöntötte. Tíz órakor kezdődött az ünnepi istentisztelet a zsufolásig megtelt imaházban, mely után a helyi különböző vallású egyházak hatóságok és egyesületek kiküldötti tisztelegtek. Ezután a presbiteriumi ülés következett. Déli fél 2 órakor népesen látogatott közebed volt a Sander vendéglő dísztermében, melyen az elhangzott pohárköszöntők a Segesvárt lakó nemzetiségek és felekezetek békés együtt munkálkodásáról tettek tanubizonyosságot. Este fél 9 órakor a városháza nagytermében műsoros estélyt rendeztek, melynek művészi pontjai közt a három nemzetiség legjobb helyi és kolozsvári erői szerepeltek. A jól sikerült hangversenyt táncmulatság követte.

— Kijelölték a megyei tanács magyar tagjait Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: A Magyar Párt marostordai tagozatának intéző bizottsága gr. Teleki Arthur elnöke által ülést tartott, amelynek legfőbb tárgya volt a megyei tanács tagok kijelölése. A Magyar Pártnak a kormányhatalmától megegyezése szerint a Marostorda megyére eső negyven rendes és négy póttagsági állás közül tizenkét rendes és négy póttagra lehet igénye. Az igényelt helyekre mint rendes tagokat jelölték: gr. Toldalagi Mihályt, Orbán Balázst, dr. Sárkány Miklóst, dr. Barabás Albertet, dr. Veress Mihályt, dr. Ferencz Mihályt Zsigmondot. Tóvisi Géza mezőbándi takarékpénztári igazgatót, dr. Vékony Gyula szászrégeni ügyvédet, Nagy Árpádot Mikó Lászlót, és dr. Péterffy Áront, Máriafly Lajost és Ferenczi Gábot. Póttagoknak jelölték Szekeres Istvánt, br. Kemény Jánost, gr. Teleki Domokost és Török Ferencet.

— Vissza kell adni a nagyváradi református tanítónőképzőnek is a nyitlansági jogot. Sulyok István református püspök, Csernyák Béla egyházközségi főjegyző és Nagy Vilmos ref. tanítónőképzőintézet igazgatója ma megjelentek Jacob prefektusnál, akit felkérték, hogy járjon közbe a tanítónőképző intézet nyitlansági jogának visszaadása céljából. A prefektus kérésbe helyezte támogatását és miután a vizsgák közből állanak, valószínű, hogy néhány napon belül megtörténik a döntés ebben az ügyben.

— Szende Gyula meghalt. Még sokan fognak emlékezni rá Brassóban, hol hivatalnok volt és egyike a legbuzgóbb műkedvelőknek, lelkes résztvevője, elősegítője a magyar hazafias mozgalmaknak. Szende Gyulát, aki évtizedeket töltött Brassóban és népszerű alakja volt az itteni társadalomnak, még a háború idején Budapestre helyezték, s ott halt meg nemrég 51 éves korában.

— Felfüggesztették a kolozsvári villamos művek igazgatóját állásából. Foglalkozott már a Brassói Lapok a kolozsvári villamos művek igazgatójának, Roatat mérnöknek ügyével. Tudvalevő, hogy dr. Mates Péter ügyvéd, volt prefektus a törvényszék előtt is feljelentette Roatat: néhány nappal ezelőtt és súlyos panamakkal vádolta meg. Roatat a mai napon felfüggesztették állásából.

— Törökországban megszűnik a Hedzsra-időszámítás. Angorából jelentik, hogy a nemzetgyűlés elfogadta azt a javaslatot, amely a Hedzsra-időszámítást eltörli. Így 1927. január elsejétől kezdve Törökországban a Grigory-naptár szerinti időszámítás lép életbe.

„Anglia megmérgezi az egész világot”

Kína súlyos vádjai a brilek ellen a népszövevényes ópiumbizottságában

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.)

Súlyos hatásaiban még kiszámíthatatlan incidens történt a népszövevényes ópiumbizottságának tegnapi ülésén. Az angol delegátus ugyanis bejelentette, hogy Németországból legutóbb kétszáz kilógramm ópiumot és kokaint szállítottak Kínába, a kínai kormány beviteli engedélyével, amelyeken „Katonai célra” jelzés volt. Az angol hatságoknak sikerült megállapítani, hogy ez a jelzés nem felel meg a valóságnak. A német delegátus azonnal válaszként, kijelentette, hogy a német kormánynak nincs módjában idegen kormány beviteli engedélyét ellenőrizni. Erre az angol delegátus élesen támadta a kínai kormányt s burkoltan megvádolta azaz, hogy a beviteli engedélyeken hamis adatokat tüntet fel.

— Halálos szerencsétlenség. Nagybányán a földfesték gyárban Csutye Juon 17 éves napszámos munkabeosztását elhagyva, a gépház felé ment s utközben megbotolván oly szerencsétlenül esett egy működésben lévő gépszíjra, hogy az fejénél fogva megragadta, megforgatta, leszakította fejbőrét és oly erővel csapta földhöz, hogy koponyája hét helyen is beszakadt s rögtön halálát idézte elő. A megjelent bizottság a szerencsétlenséget megállapította s megadta a temetési engedélyt.

— Felhívás a brassói kisiparosokhoz. A közelmúltban Bacau városában tűzvész pusztított, amely több száz kisiparost juttatott teljesen koldusbotra. Ezek valamelyes fellegélyezésére a miniszter ur az ország nagyobb ipari gócpontján segély-bizottságokat létesített s ezek rendjén a segély-bizottság Brassóban is megafakult Popea munkaügyi inspektor ur vezetése mellett s ezen bizottságba az ipartestület elnöke is bevonatott. Miután nyomorgó, földönfutó emberekről, kisiparosokról van szó, felkérem az ipartestület tagjait, hogy a testület pénzbeszedője által körülhordozandó gyűjtőívünkre tehetségükhez mérten adakozzanak. Az elnökség nevében: Szabó Béni elnök.

— Kath. majális rendezése van tervbe véve, hogy az egyházközség ezidei rendkívüli kiadásainak tetemes összegét, részben e majális tiszta jövedelméből is fedezhesse. Megtartásának időpontját június 20, esetleg június 27. van kitűzve. Felkérjük mindazon lelkes hitsorsosainkat és barátainkat, hölgyeket és urakat egyaránt, akik a majális sikerében tevékeny részt öhajtanak venni, hogy a részletek megbeszélése végett f. hó 4-én, pénteken este 8 órakor a róm. kath. elemi iskola rajztermében megtartandó bizottsági ülésen minél tekintélyesebb számban szíveskedjenek megjelenni. A rendezőbizottság.

— Halál kirándulás közben. Marosvásárhelyről jelentik: Megyesfalvi József volt magyar csendőrmester egy társasággal kirándult az Erzsébet ligetbe, ahol nem sokára kijelentette, hogy le akar telepedni, mert nagyon fáradtnak érzi magát. Mikor le akart ülni, hirtelen összeesett. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés érte s ez okozta váratlan halálát.

— A nagyváradi katolikus legényegylet 1926. június hó 6-ikán vallásos ünnepélyt rendez abból az alkalomból, hogy az egylet székházának homlokzatára elhelyezi a szent keresztet. A kereszt szentelését Bjelik Imre püspök apostoli kormányzó végzi.

Erre felpattant helyéről Kína delegátusa, s kijelentette, nem tűri, hogy itt, habár burkolt formában is, ilyen súlyos szemrehányást tegyenek kormányának.

— Ha az igazságot hallani kívánják, legyen — mondta. — Anglia megmérgezi az egész világot s az embervédelem álarca alatt elárasztja az emberiséget ópiumgyártmányával. Semmi joga sincs, hogy a német—kínai kereskedelmi forgalomba beártsa magát. Különben is az angol ellenes érzélem napról-napra fokozódik Kínában s nem tartják becsületes kínainak azt, akiben angol rokon-szeny lakik.

A hangulat felette feszült volt, s Bourgeois elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

— Kibonták a robogó vonatból. Marosvásárhelyről jelentik: Borzalmas és majdnem hihetetlennek látszó gyilkossági kísérlet áldozata volt Hirsch Károly 87. ezredben szolgáló káplár, aki a Gyergyószentmiklósról Marosvásárhelyre érkező vonat egyik fülkéjében nyugodtan aludt. Egyszer csak arra ébred, hogy valaki mellette körüli kotorász. Aztán hirtelen négy markos kéz megragadja s az ablak felé hurcolja. A kétségbeesett fiatal ember minden erejével bekapaszkodott az ablak párkányába, de egy éles ütésre kénytelen volt azt elengedni, mire a vonatból kibonták. A kocsi kerekai lemetstették Hirsch Géza egyik lábát. A szerencsétlen katona vérébe fetrengve segítségért kiáltozott. Eppen arrafelé robogott egy autó, amelynek utasai az országról észrevették a vergődő (ajátató sehe) sültet. Felszedték az autóra, s beszállították a kórházba. A tetteseket pedig, akik valószínűleg kuzisták voltak, nyomozza a rendőrség.

— Közgyűlés. A brassói magyar evang. egyházközség elnöksége tudomására hozza a tagoknak, hogy vasárnap, azaz f. hó 6-án, istentisztelet után a Kuf-utca 1. szám alatti templomban közgyűlés lesz, amelynek tárgya a lelkészválasztással kapcsolatos intézkedések megbeszélése és azokra vonatkozó határozathozatal. Az elnökség ez uton is kéri a közgyűlésnek jogos tagjait minél számosabb megjelenésre.

— Iskolai emlékünnepek. A brassói róm. kath. főgimnázium — mint már említettük — csütörtökön, Urnapján este 6 órakor a tornateremben gazdag műsorral emlékünnepeket rendez az intézet új épületének huszonöt éves fennállása alkalmából. A kedves ünnepségre a t. szülőket az intézet barátait és jóakaróit ezuton is újból tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— Amerikában új kivégzési módszerrel kísérleteznek Newyorkból jelentik: Miután a villamosszék által történt kivégzéseknek Amerikában igen sok ellenzője van, Nevada állam most új kivégzési módszerrel kísérletezik. Carson Cityben egy feketét halálra ítélték, s kivégzése előtt egy cellába zárták. A cellába töcséren keresztül ciángázt bocsátottak s az orvosok a cella ablakán át figyelték a gáz hatását, s amikor ötven másodperc múlva a cellát kinyitották, s friss levegőt bocsátottak be, az orvosok már a beállott halált állapították meg.

(*) Bérmaajándéknak a legkedvesebb emlék egy fénykép, mely Keresztes fényképész-nél készül, Kapu-ucca 2.

(*) Hogyan készülnek a film csodái? Irányváltó az Amerikában, Chaplin Douglas Fairbank ellen, Putty Lya amerikai élményei, Aud Egede Nisen életleírása; Magyarországon betiltották a meyerlingi tragédiáról szóló filmet. Nyilatkoznak a boldogságról a filmstarok. Hogyan kell egy filmszínésznek öltözködni. Grafológia, filmszínész pályázat regény folytatás, rejtvények, szerkesztői üzenetek találhatók a Film Riport ma megjelent legújabb számában, amely a legújabb filmekből közöl jeleneteket. Ár 10 lej, kapható minden újságárusnál.

— Egy volt képviselő halála. Eitner Zsigmond volt függetlenségi párti magyar országgyűlési képviselő, aki a zafaszentgrófi kerületet tizenhét éven át képviselte, Sümegen meghalt.

Aki magyar, aki igaz — o jelű listára szavaz!

»MODERN«

MOZGÓ

Afrodite és Adonis. A görög hetéra és a XX-ik század sportmanja. Az erő és szépség minden változata az ókortól napjainkig látható a filmen. Nem száraz tudományos köntösbe bűtött film ez, hanem mestersen megalkotott, érdekfeszítő, kitűnő tartalmu, monumentális filmről van szó, amelyet a világ városok mozgósínházai hónapokon keresztül tartottak műsoron általános érdeklődés mellett. A modern mozgó szerdán, csütörtökön és pénteken mutatja be

Az erő és szépség útja

monumentális filmremek, az UFA filmgyár legbecsebb és legnagyobb alkotását.

Jön!

Jön!

A mámor vámszedői.

»APOLLO«

MOZGÓ

Szerdán és csütörtökön
HENNY PORTENNEL

„A práter álom“

(az aranyos Bécs)

lesz vetítve. Német feliratok!
Ezenkívül dr. FERENCZY GYULA és SZÁSZ ILONA. A bécsi Hölle színház volt művészei lépnek fel német és magyar műsorral.

Jön!

Jön!

Nóra

lben világhírű színműve filmen.

Berlin ellen.

Nagy kalandor film. Főszerepben
CARLO ALDINI.

— Felhívom mindazon tanítónőket, kik 1921 év júniusában — a sepsiszentgyörgyi ref. Székely-Mikó kollégiumban — végeztek, hogy folyó év nyarán esedékes találkánk ügyében, — pontos címeiket velem legkésőbb június 20-ig közölni szíveskedjenek. Benke Rozália tanítónő. Sacaramb. Jud. Hunedoara.

(*) Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi RETHY-féle pomefűcukorka. Mindenütt kapható.

(*) Püspök gyógyfürdő (Nagyvárad mellett) 600 év óta használják 42 fok C. természetes meleg rádiumos hőforrásait, reuma, köszvény, csonttörések és női bajok ellen. Uszoda 26 fok C. folyton befolyó forrás vízzel, uszás, tanítás, nap és homok kúra. Ósfenyves erdő közvetlen a virágos park mellett, villany világítás, naponta hét vonat, autóbusz járat Oradea Mare között. Elsőrangú cigányzene. Elő és utó sazonban a szobáknál 25 százalék engedmény. Prospektust küld a fürdő igazgatóság.

„FARMODONT“
FOGKRÉM

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Június 2-án szerdán: Dolly A. bérlet.

Június 3-án csütörtökön: Dolly B. bérlet.

Június 4-én pénteken: Dolly. Szelvények érvényesek.

Drótostól. Lehár régi operettjének felújítása kellemesnek mondható változatosságot hozott a műsorba. Ez a zenéske frissebb, sokkal kevésbé igényes mint a későbbi diadalmas Lehár produkciója és ezért mint indifferens táplálék könnyebben emészthető meg, mint az operettkonyhának ama fűszeresebb és zsírosabb készítményei... Az előadás az együttes kipróbált és e hasábokon gyakran méltatott erőire volt bízva: Hámos Mici, Felhő Ervin mint Pfefferkorn, Gálfy Annus Zsuzska szerepében, Csóka mint Günther, Orvössy és Szabó Gy. derekasan rászolgáltak a közönség sűrű és meleg tapsaira. Főti Károly mint vendég nagyon ügyesen alakította az őrmestert. Kellemes meglepetés volt a női kar két tagjának, Lázár Rózsának és Pap Nusinak fellépése önálló szerepekben. Az első felvonás kettősét nagyon csinosan énekelték, különösen Lázár Rózi tűnt fel kellemesen csengő hangjával és természetesen, erőlködés nélküli énekmodorával. Szívesen hallanók máskor is önálló szerepben. A nagyon sovány, kis zenekart Schrieber Alajos temperamentumosan vezényelte. H. H.

— **Masa pénzt keres.** Ujból francia vígjáték pizsamával, pikantiáival, jelenetekkel, amelyek nagyon közel járnak az izléstelen-ség határaihoz, de szemellátható, hogy a szerző, Jouris Verne-ül szeretett volna minél távolabb maradni az obszcénitástól, ami től alig egy hajszál választotta el. Nem nagy igényű vígjáték, olyan, a minőket a francia tömegszínműirodalom naponta termel azzal a nagy hibával súlyosbítva, hogy vannak jelenetei, amelyek elmaradhattak volna anélkül, hogy ártott volna a cselekmény folya-matosságának. Ilyen a második felvonás első jelenete, amelynek a szereplők minden zavaró hatás nélkül a jelenetben erőszakot ágyon kívül is elmondhatták volna mondanivalójukat. A darab egyetlen női szereplője, Gál Pirszerpe teljes átérzésével játszott, s kitűnően tudta aláhuzni azokat a részleteket, amelyek szerepének lényegét adták. Orvössy Géza, Csóka József, Hevesi Miklós, akik a darab többi szerepeit játszották, jó összjátékkal vitték játéksíkerre a darabot, amelyet félig felt nézőtér nézett végig.

A színházi iroda hírei:

Dolli Oriási érdeklődés mutatkozik a Dolli előadása iránt, úgy, hogy az igazgatóság kéri a t. bérleket, hogy helyek biztosítása végett szelvényeiket igyekezzenek del előtt fél 12 óráig beváltani, hogy a pénztár a nagyszámú jelentkezők igényeit is kielégithesse.

Dolli Szerda, csütörtök és péntekre tűzte műsorra a Dolli, a magyar színház. Az előadást lázas érdeklődéssel várja a közönség mert tudja, hogy az ez évi operett slágerek között talán a Dolli az, amely maradandó sikert aratott s amely a legtovább dominálta a külföldi színházak műsorát. Szakadtanul folynak a próbák ebből a kedves operettből s a színészek között valóságos ver-

sengés folyik a sikerért. A Dolli főszerepeit a következők játsszák: Gálffy Nusi, Gaál Piri, Lázár Hilda, Ross Jenő, Hevesi Miklós, Felhő Ervin, Csóka József, Orvössy Géza.

Alexandra A magyar színház legközelebbi operettjüdjonsága Martos és Szirmai nagy-szerű operettje az Alexandra

Marica grófnő A belügyminiszter engedélyezte a Marica grófnő előadását.

Szentgyörgyi István a kolozsvári magyar színház nagy művésze valamennyiünk Pistabácsija legközelebb vendégszerepeltetni fog a brassói színházban, amely alkalommal két parádés szerepét fogja eljátszani. A Csizmadia mint kísértetben és a Peleskei nőtlanságban a nótáriust.

IRODALOM, MŰVÉSZET

A Szinnyei-Merse Pál társaság nagy sikere Brüsszelben. Brüsszelből táviratozzák: A Szinnyei-Merse Pál társaságát londoni sikere után a belga kormány is meghívta, hogy rendezzen Brüsszelben kiállítást, amelyet szombaton nyitottak meg a régi királyi múzeumban. Nyolcvanhat kép, tizennégy szobor és negyven grafikai művet állítottak ki. A belga kormány a legnagyobb előzőkenységgel állt a társaság rendelkezésére. A katalógus előszavát a szépművészeti államtitkár írta. A megnyitón a társadalom vezetői körén az egész diplomáciai kar, az arisztokrácia, a pénzügy, az írók és a művészek nagyszám-ban vettek részt. A magyar kiküldött üdvözlésére Huysmans közoktatásügyi miniszter nagyszabású beszéddel válaszolt. A kiállításnak úgy a sajtóban, mint a közönség és művészek körében nagy sikere van.

SPORT

— **Színészek-futbal bírák harca a futbalmérmézőkés lesz** a Brasovia pályáján, ahol a brassói magyar színtársulat művészei szígyruan barátságos mérkőzést tartanak, a brassói kerület futbal bíráival: a színészek csapatban több igen jóhírű futbal játékos van és így nagyon érdekes mérkőzésre van kilátás. Külön érdekessége a mérkőzésnek, hogy a tacsbírói szerepet két művésznő fogja betölteni, kik már hetek óta nagy trenninget tartanak. A két csapat összeállítását a pont legközelebbi számában fogjuk közölni.

— **Francia-angol tennismérkőzés.** Parisból jelentik: A tennismérkőzésben Anglia kilencszer győzött, és három vereséget szenvedett Franciaországgal szemben.

A belváros legforgalmasabb helyén

irodahelyiségek kiadók.

Ügynökök kizárva. Érdeklődők „Belváros” jeligére a kiadóhivatalba irjanak.

Hirdessen a Brassói Lapok-ban

Vizsgai
jutalomkönyvek

a
legjobban
beszerezhetők a

Brassói Lapok Könyvosztálya
utján. Gyors és pontos postai szétküldés!

KÖZGAZDASÁG

Amerika kifizetése Európa minden aranyát

Franciaország akkor is köteles az Egyesült Államoknak fizetni, ha Németország nem bírja el a Dawes-tervet

PARIS. (A Brassói Lapok munkatársától.) Aki az utóbbi napok gazdasági és politikai világeseményeivel intenzíven foglalkozik, annak figyelmét bizonyára nem kerülte el a párisi sajtó pesszimistikus hangja az Északamerikai Egyesült Államokkal szemben fennálló adósságrendező-szerződés aláírásáról. Abban meggyezik a francia közvélemény, hogy mindenestre előnyös az, hogy végre az eddigi bizonytalanság helyébe megállapodás lépett, azonban ez a bizonyosság hatáskörébe a francia polgárokra oly súlyos adóterheket hárít, hogy mindannyian valóságos pénzügyi rabszolgáivá válnak az Uniónak.

Henry Béranger washingtoni francia nagykövete az érdem, hogy oly hosszú idő után végre megtudott egyezni az amerikai adósságok bizottságával, ahol azért huzódott a dolog oly sokáig, mert Caillaux még a jobb francia frankra támaszkodva előnyösebb ajánlatot tett a bizottságnak. Caillaux az első öt év törlesztési annuitásul 40 millió dollárt ajánlott fel, Bérangernek azonban már a romló frankkal kellett számolnia és már 30 millió dollárt tudott ígérni, amiről természetesen az amerikaiak hallani sem akartak. Mellon, a washingtoni kormány pénzügyi államtitkára állandóan a Caillaux-féle ajánlatot hozta fel, mint Franciaország fizetési teljesítőképessége alapját, de végül is az adósság-bizottság ülésén referált a francia kívánságnak s így jött létre a megállapodás, 4 milliárd és 25 millió amerikai aranydollár adósság rendezéséről, amelyet a győztes Franciaország azonban csak hatvanöt év alatt tud visszafizetni olyképpen, hogy az annuitásokba a kamatok is bele vannak számítva.

A vitás első öt évi részletösszegekre vonatkozólag az a megállapodás, hogy

Franciaország fizet 1926-ban: 30 millió dollárt, 1927-ben, 30 millió dollárt, 1928-ban: 32 és fél millió dollárt, 1929-ben 32 és fél millió dollárt, 1930-ban 35 millió dollárt, 1931-ben már 40 millió dollárt s innen azután a törlesztendő részösszeg nagyobb arányokban emelkedvén, 1932-ben már 50 millió dollár, 1940-ben már 115 millió dollár lenne a részlettörlesztés és hogy az Unión mennyire bízik az új generáció gazdasági életképességében mi sem jellemzi jobban, hogy az utolsó törlesztés évben 1986-ban a francia adót fizetőknek 125 millió dollárt kellene majd kiveretkézniük.

A »Temps« a napokban vezércikkében foglalkozott e megállapodással és erősen támadja Béranger nagykövetet a fentartási záradék elmaradása miatt. Ez a záradék ugyanis azt jelentette volna, hogy amennyiben Németország bármely okból elmaradna a jóvátételi fizetéssel, Franciaországnak is jogában állana a részletfizetéseket automatice beszüntetni. Az amerikaiak azonban nem nagyon bíznak a Dawes tervezetben, az agyonszállt Németország gazdasági fellendülésében s így megállapodásba már azért sem mehettek bele. Azonban itt is kompromisszum jött létre, amennyiben ez esetben egy »halasztási záradék« érvényesülne, amely szerint Németország nem fizetése esetén a törlesztés két, esetleg három évre kimaradhatna, de azután, tekintet nélkül Németországra, a rendszeres törlesztési kötelezettség fennállana.

Ez a megállapodás tehát még inkább fokozza az európai aranyválság Amerikába való öntözését, ami miatt mindaddig nem fog konszolidálódni az agyonsanyargott Európa, amíg az aranyáradat nem fordul visszafelé, ha csak kölcsön alakjában is.

1160, Hungária műtrágya 91 Olasz-Bank 20; Angol-Magyar 27, Leszámitoló 55, Magyar-Cseh 9, Nova 232, Közuti 12; Csáky 5; Izzó 680, Magnezit 630, Viktória butor 1; Ofá 490, Pesti Hazai 1450, Fegyver 310.

(—) Vámszabadraktár akarnak felállítani Nagyváradon A nagyváradai gazdasági élet a legnagyobb bajokat azóta szenvedte, hogy háború előtti piacait elvesztette. A kereskedelmi és iparkamara körében felmerült az a gondolat, hogy a gazdasági elszigeteltségen egy vámszabadraktár felállításával kellene segíteni. A már régen felvetett kérdésnek az ad aktualitást, hogy Manoilescu jelenlegi pénzügyi alminiszter, aki ismeri a váradai gazdasági viszonyokat, annak idején kijelentette, hogy a Váradon létező jelentős gazdasági erők csak úgy menthetők meg, ha Váradon szabad zóna létesül. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara ez ügyben emlékiratot nyújtott a kormányhoz, melyben a szabadraktár felállításának engedélyét kérte. Az ügyet most megint Manoilescu alminiszter vette kezébe, aki Nagyváradon behatóan megismerkedett a váradai piac vezetőivel a szabadraktár felállításának ügyében. Az alminiszter megígérte, hogy illetékes helyen közbejár, hogy az engedélyt mielőbb megadják.

(—) Hajózhatóvá alkarják tenni a Maros folyót Bukaresti jelentés szerint a közmunkaügyi minisztérium vezérigazgatója jelenleg a Maros folyó hajózhatóvá tételét tanulmányozza. Ezzel kapcsolatosan azon a tervén is dolgoznak, hogy a folyó szabályozásával nagy területet ármentesítsenek, melyeket évente háromszor-négyszer önt el az ár. A Maros hajózhatóvá válása váltásá kétségtelenül nagy jelentőségű tény lenne egész Erdély gazdasági életében, bár természetesen ez nem terjedhet ki az egész folyóra, hanem csak annak torkolati, körülbelül száz kilométeres szakaszára.

A vén diák

Írta: Kosáryné Réz Lola

(1)

Garabonciás.

Réges régi történet ez. Nem emlékszik már senki az akkori emberekre és akkori eseményekre. S ha valaki gondol is rájuk, vagy mesél is róluk, összefolyynak a távoli évek kódéből az alakok és események s mire újra összesűrűsödik és kilapcsolódik néhány kialakuló árnyék, a lágy szürkeségben, a régi eltűnt jelképek összeolvadásából új alakok teremnek akikre külön-külön nem lehet ráismerni többé; ám, ha együtt látjuk őket megismerjük a régi csapatot, ami gyermekkorunk emlékeiben, vagy anyánk meséiben élt.

Minden vén diák volt valaha fiatal.

Itt áll Garabonciás. Nézzetek meg. Most érkezik. Gyalog.

Poros a csizmája, poros ragta a szék, vitézkötéses fekete nadrág, poros felleghajtó galléros köpönyege. Csokorra kötött nyakendője libeg-lobog a szélben, a mellén diákzubbony feszül. Fekete posztóból van a diákzubbony és egészen új, nincs még rajta más dísz, csak az aranyrojt a vállán.

Pedig a bányász zubbonyáé úgy szép, ha foltokkal van felivarva. A veszedelmeket jelenti ez, amiként keresztül ment a sötét mélységekben. A diák azonban nem jár tulsokat odalent a föld mélységeiben. Az ő veszedelme más mélységekben rejlik: szép lányok szép asszonyok szédítő szemében. Ezért a diák bársonyfoltokat varrat zubbonyára a szép lányok és asszonyok lágy fürgé ujjaival emlékeztetőül a veszedelmes mélységekre, amikbe beleszedült.

De Garabonciás kabátja új még és üres.

Körülnéz az utkanyarulatnál. Köröskörül az agg hegyek ülnek, hosszan elnyúló sorban. Hátukon sűrű zöld sorény: messzi fenyőerdők. Most nyílik a völgy odalent, mélyen, utcák és házak, tele van hintve velük a szemközti hegyoldal is.

Harangszó. Mélyen zengő. Onnan jön a városból. Csodálatos zengése van ennek a harangnak. Aggok mosolygó bölcsessége árad belőle, akik sok szenvedésen és keserűségen mentek át s megtanultak jónak és derűsnek lenni.

Várta és üdvözölte a harangszó Garabonciást és várta és üdvözölte köröskörül minden. A lassu halállal haldokló hegyek, amiknek szívét ezer év óta tépik a kincskereső emberek hegyes csúcsaikkal, a vén erdők, amikben hull a fa és újra nő és riadt vadak bujnak meg az elhagyott bozót mélyén, az ódon házak, amiknek köveiről a langyos esők és éles szelek lekoptatták a régi vérvomákat, de nem tudták eltörölni a régi idők ezer nehéz emlékét, mind mosolyogva és örvendezve nézik a diákok érkezését. Reszkető, halvány, öreg sugárkezeivel végigmozgatja őket az őszi nap, amint sorban jönnek mindenfelől az ős tarka bársonyával díszített kis kertek között, a görbe utakon.

Este aztán ünnepélyesen fogadja őket a holdvilág is. Végteríti előttük a macskaköves utcát földöntúli szövésű kékesfehér selymével és mesebeil királyfiakká bűvöli a szegény diákokat, amint pergőincogóhuros kobzokkal és tamburákkal a hónok alatt, lopakodnak az idegen kerteken végig, hogy kedvesük ablaka alá érve halk és sóvárgó muzsikával öresszék fel őt.

Szerette az öreg város mind e vidám és érzelmes, férfias és bohó, könnyelmű és komoly, szerelmes és tudományosmas fiukat s mindnyájuk között legjobban szerette a legszebbet és legpajkosabbat: Garabonciást.

Este megtörtént a keresztelés.

Az ujonjt diákokat sorra leöntötték az öregebbek sörrel és nevet adtak nekik. Lucskosan és kábultan ültek a balekelt egymás mellett a locán a homályos kocsmahelyiségben. A többiek énekeltek.

Béka, egy hosszúlábú erdész merengőn bámulta a hepehupás padlót és felfelé hajlott. Garabonciás, amint sörtől csepegtő üstökével elment mellette, a vállára ütött. Megsajnálta. Melléült.

Béka azonnal panaszkodni kezdett. Hogy mi történt vele.

(Folytatjuk.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, június 2

A világpiacon: Különösen a lej és a francia frank rohamosan rohan felfelé. A lej tegnap az utótőzsdén már 2,27 és féles árfolyamot ért el Zürichben.

A helyi piacon: A lanyhulás tovább tart. A jelenlegi lanyhulás külföldi hatásra vezethető vissza. Annak idején a külföldi spekulációs célzattal sok fedezetlen fejt dobott a piacra. Most aztán teljesíteni kell a kötelezettséget, s nem lévén szabad lej, minden pénz megadnak a lejért. Reggel 1130 lejes angol font alapon indult a forgalom, majd lenyhulnak az árfolyamok 1105-ös alapra. Ekkor a Nemzeti Bank vásárol kisebb tételeket úgy, hogy az árfolyamok felmennek 1118-as alapig. Délben keresleti árfolyamok: egy svájci frank 44,60 lej, egy dollár 229 és fél lej, egy olasz líra 8,75 lej, egy német márka 54,80 lej, egy angol font 1118 lej, egy francia frank 7,55 lej, egy cseh korona 430 lej, egy osztrák shilling 32,50 lej.

Zürich Devizák (zárlatban a tegnapi zárattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 112,70, egy dollár 5,1625 (—5), egy angol font 25,11 és fél (—fél), száz francia frank 17,10 (+55), száz olasz líra 19,65 (+8), száz cseh korona 43,20 és fél, száz dinár 9,11 és fél, száz leva 175 száz lej 2,25 (+15), tízezer magyar korona 0,720, tízezer osztrák korona 0,7295.

Budapesti értéktőzsde Lanyha irányzat. Állami árfolyamok ezresekben: Magyar Hitei 200, Osztrák Hitei 113,5, Salgó 363, Rima 91, Alávasut 79, Államvasut 323, Kohó 155, Danubius 1050, Kőszén 2865, Nasici 1117, Erdélyi 32, Földhitei bank 148, Viktória bank 33, Kereskedelmi Hitelbank 12,5, Pest Magyar Kereskedelmi 750, Beocsini 965, Erdélyi 950, Láng 63, Lipták 22, Schlick 105, Brassói 340, Zabócai 19, Cukoripar

GIBBS
a szájvizek
királya

**PÂTE ET SAVON
DENTIFRICE
GIBBS**
a világ
legrégibb
gyárából

GIBBS

EAU DE GIBBS
a legjobb szájviz

Fogszáppan különle-
gesség a leghasznó-
sabb ajándék. Mossa
a fogait épűgy, mint
a kezeit

GIBBS
szappannal

Kapható minden illatszertárban, droguériában és piperekereskedésben.
Romániai vezérképviselő: Leo Schildhaus București, Str. Biserica Enel 11 bis

EAU DE COLOGNE, PARFUM, UNION, GOSIA, SAVON

LADY

PERLE DE PARIS
LADY

CELE MAI FINE SI CAUTATE

Nagy küldemény

**fényképező-
gép**

érkezett, valamint az összes szükséges
cikkek.

Foto- és sportáruház
GUST HERMANN Brassó,
Rózsater 19.

8879—1926. szám.

Arlejtési hirdetmény

Ezennel közhírré tesszük, hogy a Hirscher-
utca 1 szám alatti városi házban levő földszinti
raktárhelyiség a nyilvános számvédegről szóló
törvény 72—83. cikkei értelmében nyilvános
írásbeli árlejtés útján zárt, lepecsételt és az elő-
írt bélyegekkel ellátott ajánlatokkal 3 (három)
évre bérbeadatik.

Ajánlattevők kötelesek az ajánlattal egy-
idejűleg egy 10%-os bántépénzt is letétbe he-
lyezni.

Ezen árlejtés f. é. július 15-én d. e.
9—11 óráig a városi gazdasági hivatalban
Ötvös-utca 5 szám, II. emelet 3 ajtó alatt fog
megtartatni.

A legjobb ajánlatot tevő köteles azonnal az
ajánlatának elfogadása után az egy évi haszon-
bérösszeget óvadékképpen a városi pénztárnál
letétbe helyezni.

Az árverési és bérszerződési feltételek a
városi gazdasági hivatalban betekinthetők.

Brassó, 1926 május hó 19-én.

A polgármesteri hivatal.

KELLERMANN:

Schwedenklee utolsó szerelme

AZ ALAGUT világhírű szerzőjének legújabb re-
génye magyar fordításban. — Egy sokat
átélt 45 év körüli férfi utolsó, viha-
ros fellobbanása az elbe-
szeléstől kites Kellermann nagy-
szerű előadá-
sában.

Ara 45.— lej. Kapható mindenütt.

Kiadta: BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA BRASSÓBAN

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 4 lej. - Vastagabb betűvel 8 lej. - Allást ker-
nek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 40 lej.
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizo-
nyosunknál is feladhat minden helységben, aki pon-
san továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz — Csak
válaszbélyeggel felszerelt kérde-
zősküldésekre válaszolunk.

Cimexol
holbiztosan kiirt minden
poloskát
családostól. Egy
üveg ára 26 lej.
Kapható minden gyógy-
szertárban és droguériá-
ban. Főlerakat: KRAFFT
& HERBERT, Brassó.

**Eladó egy 16 lóerős
Langen és Wolff féle ben-
zin locomobil motor**
Nagy Dénes földbirtokos
Torda. 7348

Irodaszolga, lehetőleg
román vagy német nyel-
vet bíró felvétetik. Ma-
tadorfilm, Virágsor 12. 7338

Kiadó pékség Hosszu-
128 szám alatt. 7338

Szeszgyári moslók cca
10 ökrnek azonnal eladó
Gróf Kálnokiné szesz-
gyára, Köröspatak (Va-
lea Crisului) Treiscaune.

Keresek megbízható
leányt gyermek mellé
délutánra Cseh, Lensor
31 II. em 7325

**Eladó 1000 méter ön-
töltés nyomocső, 40 mm.
átméretű. Kertész szere-
lőnél Szentjános-utca 23**

**Eladó 6 HP. Máv. gőz-
cséplőgarnitúra, gyűrűs
csapágyas, teljes felsze-
reléssel. Javítást nem
igényel. Máv 10 légkörös
4 HP. 1000 mm. cséplő-
szekrényel, gyűrűs, tel-
jes felszereléssel. Ked-
vező fizetési feltétel. Nika
János Gelence. Treisca-
une. 7308**

**Hosszu-utca 92 szám
alatt egy üzlethelyiség
kiadó.** Értekezni Lövész-
utca 3 B. 7266

Elemi iskolai
értesítő
könyvecske,

román-magyar darabon-
ként 5 lejért kapható
a „Brassói Lapok”
könyvkereskedé-
sében. Tanítók-
nak, nagyobb
megrende-
lésnél

kedvezményt

adunk. — Postal meg-
rendeléseket utánvétellel
azonnal elintézzük. }-(

Julányosan eladó:
2 cséplőgarnitúra és pe-
dig: 1 drb. 18 HP. MAV.
benzinmotor, 1 drb. 1230
mm. szélességű M. A. V.
gépgyári vasramás keretű
gyűrűs csapágy rendszerű
cséplőgép, 1 drb. 6 H. P.
M. A. V. gőzkazán, 1 drb.
1230 mm. szélességű M.
A. V. gépgyári vasramás
keretű gőzös csapágy
rendszerű cséplőgép a
hozzátartozó összes kel-
lékekkel, teljes üzemi-
pes állapotban. Felvilá-
gosítást nyújt a Brassói
Néphaz Rt., Brassó. 7305

Euroszobák szoba, eset-
leg úresen azonnalra ki-
adó. Kerekes, Szentpéteri
ut. 7356

Egy elevátor eladó
Király Ferenc, Olasz
(Olteni) Háromszék m.
gye.

L. Z. jeligére levelet
kérem azonnal átvenni
A K

Eladók 175 hosszú
széles régi perzsaszőnye-
gnek szalon garallum
egyenes antik butor de-
bók, porcelánok, vala-
japán szerviz. Bernát
Sepsiszentgyörgy, Cs.
Voda 81.

Króm-hajtósíjak m.
den méretben cséplő-
niturák, malmok, gy.
stb. részére jó támasz
elsőrendű várrózsíjak
cső árakon. Nevelőny
nők, Illyefalva.

Megbízható szabrát
ki a háztartáshoz is
kerestetik gyárigazg.
hoz Brassó közeli
Cim 7369 sz. alatt a
adóban.

Bicikli kifogástalan
lapotban eladó. Cim
Grosz Kut-u. 8.

Autobuszkok For.
ülőkkel majdnem
eladók. Cim: Brassó
túlsó utca 19.

Elelmiszer üzlet
zettel, lakással, telje-
rendezéssel átadó,
eladó. Németh Már-
Margitta.

Nyárádszereda m.
városban egy belső
1200 öf terület, 4 szob-
lakás és gazdasági
letek, gyümölcsös,
utcaiban eladó, vala-
5 katasztrális hold
osztályu prima szőlő-
bármiféle termény
mennyi termelésre is
mas, a vasuti állomá-
600 lépésre. Értekez-
Adorjani Alberttel
Havad.

Fenyőfa deszka m.
IV. osztályu meg-
kerestetik. 400 m.
töze, bütölve, 4 m.
hosszuságban 20%
30 % 18 50 % 21
méterest. Glöck
Szatmár, Str. Filipești

Belvárosi központ
szép ház eladó, 6 szob-
lalható helyiséggel,
latokat „Központ”
jeligére a kiadóba

Vizgázott gépész-
pész vagy kazán-
állást keres azonnal
lépésre. Cim: Mátyás-
vid, Kézdi-Markos
Háromszék m.

Helybéli kenyér
igen ügyes, meg-
józan főzta- és
mence munkái
Cim 7363 sz. alatt
adóban.

Veszünk: 76 nyoma-
10 tonnára szerke-
tonnával terhelendő
kokat, 80—120 m.
négy csatlós moza-
kat. — Zárt ajtó
„Adm. C. F. S. Q.”
— „Reghin” cím-
dendők. Az árlejtés
Direcțiunea Silviu
vezeti és dönti. Ha-
kocsik és mozaik
ajánlatának feltétel-
azok állapota és tá-
lasi ideje.